

Z istého hľadiska Kristovu vieru prechováva jedno veľmi jedinečné náboženstvo. Zakladateľom nebol žiaden princ, panovnícky mudrc, ani vplyvný kupec. Ježiš žil z remesla, čo sa naučil od svojho nevlastného otca – samozrejme, ako Boží Syn, a popri ťažkej práci, prebral aj vedomosti rabínov. Kresťanstvo potom v katolíckej dogmatike vyrástlo do mohutného filozofického a teologického systému, no napriek tomu je stále jednoduché. Až natoľko, že Sv. Písmo na to aj poukazuje: pravda je často skrytá pred múdrymi a jednoznačná pre slabých a nevzdelaných. Možno preto, lebo vedci skúmajú úkazy na oblohe, rozoberajú tkanivo zákonov kozmu a plávajú v mori riadkov práva. Len zriedkavo pozerajú pod nohy – napriek tomu, že možno práve kráčajú v prachu, do ktorého Kristus práve písal prstami!

Maj v srdci lásku a rob, k čomu si pozvaný! Keď žiješ v Bohu, tvoje činy budú v harmónii s tvojím rozumom – aj keby ťa ostatní považovali za blázna Pánovho...

Kríž je aj dnes bláznovstvom pre neveriacich. Ich počet deň čo deň rastie. Uveriť tomu, že v pradávnej minulosti jeden, kto sa nazýva Mesiášom, zomrel v mukách, čím priniesol spásu každému, nie je až tak jednoduché. V dušiach pohanov našej doby pracuje jed namyslenosti, kvôli čomu nie sú schopní chytiť Boha za ruku, a tak sa vzniesť do kráľovstva Stvoriteľa.

Moderní kúzelníci vedy sa častokrát chcú stať vlastnými bohmi. Okultné iniciácie, mysteriózne obrady sú cestou k uzavretým spoločenstvám samozvanej elity. „Osvietená“ duša zápasí s cynizmom samoty a - ako filozof Nietzsche - nenávidí náboženstvo „slabých a zbabelých.“ Zbiera neexistujúcu energiu, hľadá si svoju vlastnú metafyzickú realitu vo snách. Splynie s imaginárnym duchom Kozmu a stane sa centrom svojho malého a sebeckého sveta. Alebo naopak: popiera všetko duchovné a s náboženským fanatizmom bojuje za ideológiu znovuzrodeného vedeckého ateizmu. To všetko v brnení humanizmu...

Ale kríž je škandalom aj pre farizejov. Mnohí sa zhromaždia pri Golgote a odvolávajú sa na utrpenie našich predkov. Lenže krv už dávno uschla; drevo čerstvo namalovali, nalakovali. U nás už nie je v móde nosiť ťažkú ťarchu našej smrti – iba hlupák sa dá ukrižovať! Kríž je iba umeleckým dielom, dekoráciou, symbolom moci. V istých rukách niekedy aj morálnym kyjakom.

Takéto časy tu už boli. Korpus nášho Pána bol svedkom stoviek intríg, zlomyselností a falošných prísah. Aj dnes nemo visí v našich izbách, nad oltármi v kostoloch. Nehybne

pozerá, ako sa z nás vytráca úprimnosť, dobrá vôľa, aj spravodlivosť. Naše svätyne sú prázdne, naše zvyky sú prázdne, naše srdcia sa vyprázdňujú. Zúfanci, ktorí sa ešte držia nad hladinou, už ledva nájdu niečo, čoho by sa mohli chytiť. Málo je tých ozajstných novodobých príkladov: pastier naháňa psov, tí zase hryzú boky oviec. Kto môže, pošle kamaráta preč – príď inokedy! – a najradšej by sme sa poddali zákonom sociálneho darvinizmu a kamaráta by sme otrávil, kým on sedí u nás bez obáv. Už je nás priveľa: pohania mávajúci s krížom; „svätí“ sofisti, ktorí vždy musia mať pravdu; a farizeji, ktorí tvoria zákony na vlastnú podobu.

Zúfalec v takejto situácii kričí do neba: nech už príde Večný Sudca a prinesie ťažký ortieľ! Lenže Boh má iné plány. On meria čas inak ako človek. Neurýchľuje pád zlých, len aby nám dal pokojný spánok! Musíme sa naučiť číť čas. Pre nás je to ako mohutná rieka: odnáša nás silným prúdom a my ešte nevieme, kde sa ocitneme. Ale pre Stvoriteľa je to iba dym v maličkovej sklenenej nádobe.

Dostali sme meč, ale nikto nesľúbil, že aj zvíťazíme. Možno, že padneme v bitke, ktorú sme prehrali – no vojnu už vyhral Kristus! On je Omega, jeho sláva na konci histórie bola jasná už aj na začiatku sveta.

Pre nás, ľudí, niekedy neostane nič iné, iba dúfať a byť trpezlivý. Ale pred Bohom sa nikto neskrýva. Dnes či zajtra – je to jedno, lebo raz padne lúč aj na najtemnejšie zločiny, myšlienky a hriešne zmeškania. Potom sa aj majstri intríg a stratégie stanú smiešnymi a úbohými. Čím viac sa zahalujú do svojich hodností, tým väčšia bude ich hanba. Čím vyššie sa šplhali, tým dlhšie ich pád potrvá.

Ten, kto má nosiť lampáš s Kristovým svetlom, nech ho neskrýje pod posteľ! Lebo sa môže stať, že plameň chytí posteľ a niekomu popáli chodidlá. Potom sa ťažko uteká, keď dom je už plný dymu!

Dr. h. c. doc. PhDr. PaedDr. ThLic. György Herdics, PhD.